

[Finansministeren.]

bliver til ledige Penge, afhænger bl. a. af, hvor de havner. I og for sig bliver der jo ikke overskydende Købekraft ved, at der findes Monopoler i visse Brancher. Jeg siger ikke dette for at forsvare Monopoler. Jeg mener, at Monopoler i hvert Fald *kan* være noget meget betænkeligt, selv om jeg ikke vil sige kategorisk, at de er det altid; det kommer jo i høj Grad an paa, hvordan man udnytter den Magtstilling, man har, naar man har et Monopol. Der bliver altsaa i og for sig ikke ledig Købekraft ved, at man har et Monopol. Derved tjenes der ganske vist i visse Tilfælde mange Penge, men hvis det sker, er det jo, fordi de paagældende Varer er dyre, og saa skal der ogsaa mange Penge til at købe dem, og det skulde for saa vidt gaa lige op.

Det ærede Medlem Hr. Norlev talte dernæst om Tørvefabrikanterne og sagde, at de blev straffet i Lighed med Værnemagerne. Maa jeg ikke i denne Forbindelse fremhæve, hvad jeg sagde ved Lovforslagets Fremsættelse, at denne Lov er ikke nogen Straffelov. Der ligger absolut ikke noget moralsk fordømmende i dette, at en Person kommer til at betale Eengangsskat. Vi har faaet Værnemagerlovene, og vi har faaet Pengelovene fra sidste Sommer, hvor man søger at tage sig af Skattesnyderne, men denne Lov har intet med dette at gøre. Hvis Tørvefabrikanterne har tjent mange Penge, kan de naturligvis komme til at betale Eengangsskat, men det er altsaa ikke nogen Straffeforanstaltning. De faar jo da ogsaa selv Lov til at beholde en hel Del af de Penge, de har tjent.

Naar det ærede Medlem sagde, at jeg paa Grund af denne Eengangsskat vilde faa Ansvaret for, hvad vi fik af Tørv til næste Vinter, maa jeg sige, at det er en Betragtning, som jeg slet ikke forstaar, for hvad vi faar af Tørv næste Vinter, afhænger vel af, hvad der bliver gravet af Tørv nu i Sommer. Da denne Eengangsskat baseres paa de Formuer, der eksisterede pr. 1. Januar i Aar eller paa et endnu tidligere Tidspunkt, kan jeg ikke tro, at den kan have nogen væsentlig Indflydelse paa Tørvegravningen i Sommer; det er dog vist at tillægge den for stor Betydning.

Saa spurgte det ærede Medlem mig, om jeg kunde paavise, at den ledige Købekraft, som han havde omtalt, blev opsuget gennem dette Lovforslag. Dertil maa jeg selvfølgelig sige, som jeg allerede har sagt i mine Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. V. Buhl, at der vil blive opsuget en hel Del af de ledige Penge gennem dette For-

slag, men de bliver ikke opsuget alle sammen. Jeg har heller ikke paastaaet, at de blev det, men man skal vel ikke, fordi man ikke kan opnaa alting, undlade at opnaa noget. Det er jo sjældent, at man ved de Foranstaltninger, der gennemføres i den høje Rigsdag, fuldkommen kan opnaa et eller andet Formaal. Saa maa man gaa videre ved Hjælp af andre Foranstaltninger, og jeg har aldrig lagt Skjul paa, at denne Eengangsskat ikke var den eneste Saneringsforanstaltning og heller ikke den eneste Skatteforanstaltning i Forbindelse med Saneringen. Jeg kan i denne Henseende fuldkommen slutte mig til det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard, som sagde, at det maa være en naturlig Konsekvens af denne Lov, at man nu ogsaa søger at stabilisere Statens almindelige Økonomi for at bremse den Skabelse af ledige Penge, der har fundet Sted gennem det Underskud paa Statsregnskabet, som vi har haft i den senere Tid. Der er jo ogsaa stærke Bestræbelser i Gang i saa Henseende — jeg haaber snart at kunne vende tilbage hertil i det høje Ting.

Det ærede Medlem Hr. Norlev spurgte mig dernæst, om jeg kunde tilsige ham, at alle Restriktionerne vilde blive ophævet, naar dette Lovforslag var vedtaget. Nej, det kan jeg ikke, og det har jeg heller aldrig stillet i Udsigt. Der er ikke Tale om, at Regeringen i næste Uge, naar dette Lovforslag forhaabentlig er vedtaget af det høje Landsting, vil ophæve alle Restriktionerne. Alt, hvad jeg har sagt paa dette Punkt, er, at Chancerne for efterhaanden at komme af med en hel Del af Restriktionerne skulde blive større, naar vi faar den Sanering af Pengevæsenet, hvori dette Forslag er et vigtigt Led, end de ellers vilde være. Det maa vel ogsaa være tilstrækkeligt til at mene, at en Foranstaltning som den her foreslaaede har sin Begrundelse.

Maa jeg til Slut gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem Hr. Tesdorpf. Det ærede Medlem erklærede sig som Tilhænger af en Eengangsskat, men ikke en Eengangsskat i den her foreslaaede Form. Han talte i denne Forbindelse om de mange, der ikke fik Lov til at være med til at betale Landets Gæld. Jeg kan forsikre det ærede Medlem, at der ikke findes nogen her i Landet, som kan regne med at blive fri for at være med til at betale Landets Gæld. Vor Statsgæld, der før Krigen var paa godt 1½ Milliard Kr., er nu oppe paa omkring 10 Milliarder Kr. Den skulde blive nedbragt til omkring 9 Milliarder Kr. som Følge af denne Foranstaltning og maaske til omkring